

УДК 616.8

ХВОРОБА АЛЬЦГЕЙМЕРА: ТЕНДЕНЦІЇ ПОШИРЕННЯ У СВІТІ

Д.О. Богатирьова¹, М.Г. Мардаревич²

^{1,2}Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, бульвар Т.Шевченка, 13, м. Київ, 01601, Україна

²Інститут гідробіології НАН України, просп. Героїв Сталінграда, 12, м. Київ 04210, Україна

Хвороба Альцгеймера – гостра проблема сьогодення; одна з основних причин недоумства, яка характеризується поступовою дегенерацією когнітивних функцій: пам'ять, логічне мислення, мовлення. Вона складає основну частку усіх випадків деменцій (60-80%). Люди, які страждають на хворобу Альцгеймера, в середньому живуть 8 років після того, як симптоми стають помітними, проте тривалість може варіюватися від 4 до 20 років у залежності від віку особи та умов середовища. Групою ризику є люди віком понад 65 років, проте до 5% мають ознаки цієї хвороби ще в ранньому віці (40-50 років).

Аналіз статистичних даних та їхня обробка дозволить зробити висновок щодо тенденцій поширення хвороби Альцгеймера та спрогнозувати подальший розвиток деменції.

Головним фактором ризику є вік: на кожні 5 років після 65-річного віку показник ризику збільшується в 2 рази, підвищуючись від 3 випадків у 65 років до 69 випадків на 1000 чоловік в 95 [1].

У 1980-1990 роках статистика свідчила про швидкі темпи старіння населення, тому зростала й поширеність деменції, що мала приблизно однакові темпи в різних регіонах світу [2].

На початку 21 століття загальна кількість хворих, які страждали на деменцію, становила 24,3 млн; 60,1% цих людей жили в країнах, що розвиваються. Найбільша розповсюдженість деменції була в Азійсько-Тихоокеанському регіоні – 9,9 млн, тоді як у Європі – 7,7 млн, Північній та Південній Америці – 5,2 млн, а в Африці лише 1,5 млн [3]. Так як хвороба Альцгеймера складає основну частку деменцій, можна визначити, що більше половини загальної кількості осіб мають це захворювання [4]. Відносно мала кількість хворих в Африці обумовлена не тільки тривалістю життя, а й умовами виживання, частими випадками приховування захворювання, поганим доступом до медичної допомоги, недостатніми дослідженнями цього регіону.

У 2010 році кількість людей з деменцією зросла до 35,56 млн, з яких 15,94 млн припадало на Азію, де захворювання продовжувало набирати темпи, 9,95 млн – на Європу, 7,82 млн – на Північну та Південну Америки й лише 1,86 млн – на Африку [5]. Такий розподіл перш за все пов'язаний з чисельністю населення віком від 60 років: кількість людей похилого та літнього віку прямо пропорційна кількості хворих. Поширеність захворювання стрімко зросла в Азії та Латинській Америці через швидкі темпи старіння населення та урбанізацію в деяких регіонах. Кількість людей з деменцією в Європі в 2010 році виявилася меншою всупереч прогнозам 1990-х років.

Останні статистичні дані свідчать про зростання загальної кількості людей з деменцією, а отже й зростання кількості осіб, які страждають на хворобу Альцгеймера: у 2015 році зареєстровано 46,8 млн людей. Основну частку складає населення Азійсько-Тихоокеанського регіону – 22,8 млн. Європа має 10,46 млн хворих, Америка – 10,44 млн, Африка – 4,03 млн [6].

У 2030 році очікують зростання загальної кількості осіб до 74,7 млн, і до 131,5 млн – у 2050 році. За прогнозами в середньому в період між 2015 і 2050 кількість людей з деменцією збільшиться на 181%. Наразі близько 9,9 млн нових випадків деменції реєструється щорічно у світі [6].

Таким чином, розповсюдженість хвороби Альцгеймера з кожним роком зростає, проте зростає не тільки загальне число хворих, але й швидкість поширення деменції. Ці зміни пов'язані перш за все з прискоренням темпів старіння населення, особливо в країнах з низьким і середнім рівнями доходів, збільшенням частки людей похилого та літнього віку й удосконаленням методів діагностики, що дають змогу точніше виявляти захворювання.

Література

1. Bermejo-Pareja F. Incidence and subtypes of dementia in three elderly populations of central Spain / F. Bermejo-Pareja, J. Benito-León, S. Vega, M.J. Medrano, G.C. Roman // J. Neurol. Sci. – 2008. – Vol. 264 №1. – P. 63 – 72.
2. Hofman A. The prevalence of dementia in Europe: a collaborative study of 1980-1990 findings. Eurodem Prevalence Research Group / A. Hofman, W. A. Rocca, C. Brayne, M. M. Breteler, M. Clarke, B. Cooper, et al. // International Journal of Epidemiology. – 1991. – Vol. 20 №3.
3. Rizzi L. Global Epidemiology of Dementia: Alzheimer's and Vascular Types [Електронний ресурс] / L. Rizzi, I. Rosset, M. Roriz-Cruz // BioMed Research International. – 2014. – P. 2. – Режим доступу : <https://www.hindawi.com/journals/bmri/2014/908915/>
4. The prevalence of dementia / Alzheimer's Disease International // Alzheimer's Disease International. – 1999. – P. 1.
5. Dementia: a public health priority [Електронний ресурс] / World Health Organization, Alzheimer's Disease International // World Health Organization. – 2012. – P.23. – Режим доступу : http://www.who.int/mental_health/publications/dementia_report_2012/en/
6. Prince M. World Alzheimer Report. The Global Impact of Dementia / M. Prince, A. Wimo, M. Guerchet, G. C. Ali, Y.T. Wu, M. Prina, Alzheimer's Disease International // Alzheimer's Disease International. – 2015. – P. 23 – 24.